

CARNET DE CONVIVÈNCIA PER PUNTS. IES FRANCESC GIL

1. Introducció i contextualització

La convivència en un centre educatiu és un dels aspectes que més preocupa a professorat i a equip directiu. També a alumnat i famílies, ja que amb un bon clima de convivència el procés d'ensenyança-aprenentatge i el procés socio-emocional de l'alumnat s'afavoreix.

Ara bé, moltes vegades es treballa més en la intervenció que en la prevenció. És a dir, s'actua quan alguna cosa ha passat, quan algun alumne ja ha sigut disruptiu i quan alguna classe ja no funciona bé. També de vegades, quan actuem sobre el problema o la disrupció, no tenim una base estandarditzada de com actuar o com assegurar que la mesura correctora haja sigut significativa.

Davant aquesta situació que considerem general, però que ja duquem abordant en el centre durant 3 cursos de forma específica, hem creat el carnet de convivència per punts. El carnet de convivència per punts és un sistema de puntuació virtual que treballa principalment en la prevenció dels conflictes i en l'estandardització de la resolució dels mateixos.

Després de l'anàlisi dels informes de convivència, s'hem adonat que des que s'aplica el carnet per punts, la conflictivitat de caràcter greu ha disminuït notablement, la de caràcter lleu ha disminuït significativament especialment en cursos inferiors i FPB i les mesures correctores han tingut efecte en l'alumnat disruptiu però sobretot indirectament en el grup classe.

Per això, considerem que compartir el sistema del carnet per punts de convivència pot ser una pràctica molt interessant per a tots els centres docents, especialment per a equips directius. Tot aquest projecte es basa en la legislació actual, atenent al decret de convivència (Decret 195/2022) i al decret d'inclusió (Decret 104/2018).

2. Objectius

- Fomentar la prevenció de conflictes mitjançant la implementació sistemàtica del carnet de convivència per punts, promovent conductes positives i hàbits de respecte dins de la comunitat educativa, especialment en l'alumnat de cursos inferiors i FPB.
- Garantir l'estandardització dels protocols d'actuació davant conductes disruptives, establint criteris homogenis i coherents per a la detecció, registre i resolució de conflictes, en consonància amb la normativa.
- Millorar el clima de convivència escolar reduint la conflictivitat lleu i greu a través d'un sistema de seguiment continu, que afavorisca la participació activa de l'alumnat, del professorat i de les famílies.
- Establir protocols de convivència clars i estandarditzats per a alumnat, professorat i famílies, mitjançant el sistema de carnet per punts, que incorporen mesures educatives i correctores significatives, positives i coherents, orientades a la prevenció i a la millora del clima escolar.

3. Actuacions prèvies i preparació

A partir del decret de convivència i el decret d'inclusió es creen infografies per a protocol·litzar el sistema de carnet per punts de convivència. Les infografies (*adjuntes en l'apartat d'imatges del projecte*) s'expliquen al professorat (inici de curs i professorat nouvingut), a l'alumnat (en les tutories les primeres setmanes de curs) i a les famílies (en les reunions d'inici de curs i s'envien per webfamília).

Infografies dels protocols:

1. Processos de gestió control i amonestacions a l'aula.
2. Processos de gestió control i amonestacions al pati
3. Amonestacions per escrit
4. Infraccions amonestacions i mesures correctores.
5. Funcionaments per punts de convivència.

4. Funcionament

El carnet de convivència per punts és un carnet o referent virtual. És a dir, virtualment l'alumnat té 5 punts. A mesura que va cometent infraccions o disruptcions, perd punts i amb mesures correctores els ha de recuperar. Depenent de la infracció, li correspon una mesura (podríem dir que és similar al carnet de punts del cotxe o la moto).

Davant un comportament disruptiu, que perjudica lleument la convivència o que perjudica greument la convivència, el professorat pot amonestar a l'alumnat de 3 formes segons el nivell de gravetat:

- 1- Disrupció puntual: amonestació amb una "careta" a ITACA.
- 2- Comportament que perjudica la convivència (lleu): amonestació per escrit (part lleu).
- 3- Comportament que perjudica la convivència (greu): amonestació per escrit (part greu).

El professorat que posa l'amonestació per escrit, ha de seguir els protocols i avisar a la família i fer complir una mesura correctora adient. "Les caretes" d'ITACA, sols comportaran una amonestació telefònica si s'acumulen 5 o més en 15 dies.

Les amonestacions (tant d'ITACA com parts), les registra l'equip directiu i es revisen cada 15 dies. Una vegada revisades, es crea un llistat d'alumnat amb pèrdua de punts i alumnat advertit (*document adjunt a imatges del projecte*). Una vegada es trau el llistat, es comparteix en tots els equips docents. Durant els 3 primers dies de la setmana de l'entrada de la quinzena, l'equip directiu passa per les classes a informar a tots els grups. L'alumnat que està sense parts però que té menys de 5 punts té una notificació directa amb la família. L'alumnat amb parts perd punts acorde al grau de la incidència. Aquells alumnes que tenen menys de 5 punts poden recuperar punts o bé fent un servei a la comunitat o bé estant 15 dies més amb 2 o menys notificacions negatives a ITACA. L'alumnat amb part, a banda, ha de fer la seua mesura correctora pertinent.

Per tant, cada 15 dies es poden recuperar 0,5 punts (amb mesures correctores voluntàries o millora de comportament) i no són acumulatives. És a dir, si un alumne té 3 incidències, se li adverteix i torna a començar de nou el recompte.

Si un alumne/a té menys de 5 punts, una mesura correctora pot ser quedar-se sense participar en activitats (o bé proposades pels departaments o bé activitats de fi de trimestre). Si un alumne perd els 5 punts i es queda en 0, s'entén que el seu comportament perjudica la convivència (per tant tindria primer una amonestació per escrit i posteriorment mesures correctores adients).

4. Rols

L'aplicació dels rols perquè el projecte funcione és molt important. Totes les parts han de seguir els protocols.

- Equip directiu:
 - o Explicar el sistema de carnet per punts a professorat, alumnat i famílies.
 - o Complir els protocols i la legislació.
 - o Controlar cada 15 dies les incidències i publicar els llistats.
 - o Notificar a professorat, famílies i alumnat la pèrdua de punts.
 - o Analitzar a final de trimestre l'efectivitat del sistema i avaluar possibles millores o continuïtat.
- Professorat:
 - o Crear un clima i gestió de classe per a evitar les amonestacions i que hi haja un bon funcionament de la classe.
 - o Treballar en la prevenció de conflictes.
 - o Utilitzar ITACA per a notificar els mals comportaments o disruptors.
 - o Utilitzar correctament ITACA amb els protocols marcats.
 - o Amonestar amb part lleu si es una conducta perjudicial per a la convivència o amb greu si es conducta greu.
 - o Davant un part per escrit, avisar a la família i explicar què ha passat, la mesura d'abordatge i la mesura correctora.
 - o Fer complir la mesura correctora de l'alumnat.
 - o Seguir els protocols d'actuació i seleccionar correctament les possibles sancions i mesures atenent a la disruptió o comportament.
- Alumnat:
 - o Crear un bon clima en el aula.

- Seguir les normes de l'aula i previndre conflictes.
 - En el cas de tenir més de 5 incidències en ITACA i perdre punts, prestar-se voluntari per a fer un servei a la comunitat o millorar el seu comportament els propers 15 dies amb menys de 2 incidències.
 - En el cas de ser amonestat per escrit, tornar el part signat al dia següent i complir la mesura correctora.
- Famílies:
- Estar informades i conèixer els protocols de convivència.
 - Tenir activada webfamília i estar pendent de les notificacions.
 - Atendre les telefonades del professorat davant mesures correctores .
 - Des de casa, fer que l'alumne/a millore la seua conducta per reduir les incidències o comportament disruptiu.
 - Acceptar les possibles mesures correctores no agradables per al seu fill/a, atenent al grau de pèrdua de punts i disruptió.

5. Avaluació i reflexió

Com s'ha explicat en la introducció, aquest projecte es focalitza en la prevenció i en l'estandardització d'actuacions. Notificar les incidències amb ITACA i cada 15 dies informar a l'alumnat i famílies, fa que l'alumnat estiga alerta i més pendent de les seues actuacions. És clar que el bon alumnat ho seguirà sent i l'alumnat disruptiu per norma és complicat que ho deixe de ser. Però la resta de companys/es que estan en el mig, amb aquesta edat que és l'adolescència, amb situacions i problemàtiques familiars tant diverses, pot ser escollisquen el camí de no ser disruptius si veuen que hi ha un control continu i una bona recompensa (acadèmica i social).

A més, una de les coses que més li agrada a l'alumnat és poder participar en les activitats dels departaments, dels patis i de fi de trimestre. Si són conscients que un bon comportament té com a premi poder participar en activitats, és altra forma de previndre els conflictes.

El carnet per punts intenta evitar com a última instància posar parts, però que pel mig no sols es quede la gestió de l'aula o l'amonestació verbal, sinó que hi haja un terme mig que reconduisca o estabilitze a conducta.

Per últim, ara que ja duquem 3 cursos, hem notat que l'alumnat de 3r ESO ho té molt automatitzat i de fet en el temps de curs que duquem tenen 0 parts per escrit i sols 2 notificacions a les famílies per amonestacions en ITACA. En 2n ESO, que començaren l'any passat, en tenim algunes més, però menys que altres cursos. I en primer, de moment estem en novembre, encara estem començant i estan sense confiança, però tenim sols 1 part i 5 cridades a casa per amonestacions a ITACA.

Cada població, centre, claustre i famílies és un món. Però considerem que de forma general, cadascú adaptant-la al seu context, pot ser una eina molt potent per al treball de prevenció de conflictes i millora del clima escolar.